

15. august 2025

EM 2025/57

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse, således at arbejdssøgende, der er placeret i matchgruppe 1 og dermed er jobklare, ikke kan modtage jobsøgningsydelse, såfremt den arbejdssøgende afviser at påtage sig et tilgængeligt ufaglært job.

(Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit)

Begrundelse

Det nytter ikke noget, at der er mennesker herhjemme, der ikke vil bidrage til samfundet, og det er vi nødt til at gøre noget ved.

Vi har som parti enorm respekt for alle de grønlændere, der hver dag står op og tager på arbejde eller i skole. De bidrager til samfundet med deres indsats. På samme måde har vi stor respekt for alle de mennesker, der ikke har mulighed for at bidrage på grund af sygdom, handicap, alderdom eller lignende. Denne gruppe skal hjælpes til at have det bedst mulige liv.

I Demokraatit mener vi, at de nuværende regler er for blødsødne. Det er desværre fortsat sådan, at forskellen på at arbejde 40 timer om ugen i et ufaglært job og at modtage jobsøgningsydelse er for lille. Derfor kan nogle fristes til blot at læne sig tilbage og modtage den sociale ydelse. Dette skal vi ikke acceptere.

Vi er nødt til at indføre klare regler, der sikrer, at man som borger kun kan modtage jobsøgningsydelse, såfremt der ikke er et ufaglært job tilgængeligt. I dag er det desværre sådan, at vi ser, at virksomheder er nødt til at tilkalde ufaglært arbejdskraft i lavtlønslande. Det kan eksempelvis være til beskæftigelse på fiskefabrikker eller i hotel- og restaurationsbranchen. Dette er et stort paradoks, da der rent faktisk er arbejdssøgende herhjemme, der er placeret i matchgruppe 1 og dermed vurderet til at være jobklare.

Kigger man overordnet på hele landet, så var der 1.962 registrerede arbejdssøgende herhjemme i april 2025, hvilket er en stigning i forhold til antallet i samme måned i 2024. Heraf var de 85 procent (1.670 personer) placeret i matchgruppe 1 og burde altså være jobklare¹. Det kan ikke passe, at disse mennesker kan modtage jobsøgningsydelse, når vi samtidig ser et arbejdsmarked, der er tvunget til at tilkalde ufaglært arbejdskraft i lavtlønslande.

¹ Registrerede arbejdssøgende i april 2025 - Grønlands Statistik
(<https://stat.gl/dialog/main.asp?lang=da&version=202507&sc=AR&subthemecode=REGISTREREDE%20ARBEJDSS%C3%98GENDE%20I%20APRIL%202025&colcode=R>)

Der er noget galt, og det er vigtigt, at vi gennem lovgivning og regler får rettet op herpå således, at det bliver umuligt at modtage jobsøgningsydelse, såfremt man er erklæret jobklar og der er et ufaglært job tilgængeligt. I henhold til § 6 i Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse² fremgår det nemlig, at modtagere af jobsøgningsydelse skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og er forpligtet til at påtage sig anvist arbejde.

Problemet er dog, at sanktionsmuligheden er for slap. Det er nemlig således, at en arbejdssøgende, der afviser at påtage sig et anvist arbejde, får en karantæne på fire uger. I den periode bliver jobsøgningsydelsen halveret. Jeg ønsker med dette forslag at sikre, at en afvisning af et anvist arbejde medfører, at retten til jobsøgningsydelse bortfalder.

Ingen arbejdsduelige borgere skal have lov til blot at sidde derhjemme og hæve en jobsøgningsydelse. Alle arbejdsparate mennesker må og skal bidrage til vores samfund.

Jeg ser med disse ord frem til at høre, hvad Naalakkersuisut og de øvrige partier mener om mit forslag og håber på en bred opbakning.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det er i svar på §-37 spørgsmål nummer 038-2021 blevet anslået, at den samlede effekt af de sparede offentlige udgifter og de øgede offentlige indtægter, som vil indtræffe, når en person bevæger sig fra at være på sociale ydelser (herunder jobsøgningsydelse) til at få et arbejde ligger i et bredt interval mellem 130.000 kroner og 180.000 kroner om året pr. person³. Derfor vil mit forslag alt andet lige forbedre samfundsøkonomien.

Der vil være udgifter til lovgivningsarbejdet i forbindelse med forslaget. Disse forventes ikke at overstige et akademisk årsværk af 500.000 kroner.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

I den nuværende situation har erhvervslivet udgifter til at tilkalde ufaglært arbejdskraft fra lavtlønslande. Disse udgifter ville blive minimeret, såfremt de pågældende jobs kunne besættes med lokale.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

De mennesker, der tjener en løn fremfor at være på jobsøgningsydelse vil alt andet lige få en indkomststigning.

² Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse

³ Svar på § 37-spørgsmål nummer 038-2021